

PHẦN I: (6,5 điểm)

Bài thơ “Bếp lửa” đã gợi lên những kỉ niệm đầy xúc động về người bà và tình bà cháu:

Năm giặc đốt làng cháy tàn cháy rụi
Hàng xóm bốn bên trở về lầm lụi
Đỡ đần bà dựng lại túp lều tranh
Vẫn vững lòng bà dặn cháu đinh ninh:
“Bố ở chiến khu, bố còn việc bố
Mày có viết thư chớ kể này kể nọ,
Cứ bảo nhà vẫn được bình yên!”

...

(Trích Ngữ văn 9, tập một, NXB Giáo dục Việt Nam, 2021)

Câu 1. Cho biết tên tác giả và hoàn cảnh sáng tác bài thơ.

Câu 2. Cụm từ “cháy tàn cháy rụi” trong câu thơ đầu gợi lên điều gì?

Câu 3. Trong đoạn thơ trên, người bà đã vi phạm phương châm hội thoại nào? Vì sao có sự vi phạm ấy? Qua đó, em cảm nhận được vẻ đẹp nào của người bà?

Câu 4. Từ kỉ niệm, cảm xúc của cháu đã lắng sâu trong những suy ngẫm:

Lặn dạn đời bà biết mấy nắng mưa
Mấy chục năm rồi đến tận bây giờ
Bà vẫn giữ thói quen dậy sớm
Nhóm bếp lửa ấp iu nồng đượm
Nhóm niềm yêu thương, khoai sắn ngọt bùi
Nhóm nồi xôi gạo mới sẻ chung vui
Nhóm dậy cả những tâm tình tuổi nhỏ
Ôi kì lạ và thiêng liêng - bếp lửa!

Dựa vào đoạn thơ trên, hãy viết đoạn văn khoảng 12 câu theo phép lập luận quy nạp làm rõ những suy ngẫm của người cháu về bà và bếp lửa. Trong đó có sử dụng một câu bị động và một phép thế để liên kết câu (gạch chân dưới câu bị động, phép thế).

PHẦN II: (3,5 điểm) Đọc văn bản sau và thực hiện các yêu cầu:

Nữ hoàng nhạc đồng quê Dolly Parton từng nói rằng: “Giông bão khiến cây cối bám rễ sâu hơn”, và đúng là cây cối có thể thích nghi để sinh trưởng, kể cả trong gió lớn. Khó khăn là không thể tránh khỏi, nhưng phản ứng thế nào là phụ thuộc ở ta. Cây cối đều muốn vươn thẳng, nhưng những loài như cây táo gai hiểu rằng không phải lúc nào chuyện cũng được như ý ta khi sống ở nơi trống trải. Gió thịnh hành thổi mạnh làm gãy các mấu cây, nên chỉ bên không hứng gió mới có thể phát triển, khiến cây mất cân bằng. Để không bị đổ, cây táo gai đã vươn thân và rễ sang phía đối diện, tạo thế cân bằng và không dễ bị đổ ngã trong giông bão.

(Trích Sống như những cái cây - Liz Marvin, NXB Kim Đồng, 2020)

Câu 1. Em hãy xác định phương thức biểu đạt chính của văn bản trên.

Câu 2. Xác định lời dẫn trực tiếp trong đoạn văn trên.

Câu 3. Em hiểu thế nào về câu “Khó khăn là không thể tránh khỏi, nhưng phản ứng thế nào là phụ thuộc ở ta”?

Câu 4. Từ nội dung của đoạn trích trên kết hợp với hiểu biết xã hội và trải nghiệm của bản thân, em hãy trình bày suy nghĩ bằng một đoạn văn khoảng 7-10 câu về bản lĩnh của con người trong cuộc sống.

.....Hết .....